

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ד אדר ב' תשפ"ב | דף היומי בבלי: יבמות כ | דף הכולל: מגילה כט.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ט' עד סעיף ב'.
מוסר: חפץ חיים - כלל ג' אות א' עד אות ג'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער עבודת האלוקים פרק ט' והכין לך לצורכך שני יועצים' עד סוף פרק ט'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

ביקשו ברכה למעוכבת שידוך, ומרן השיב: "מי אמר שהחתן שלה כבר נולד?" | מעשה שהתרחש ברחבת החנייה של רחוב הרב זוננפלד 15 ברמת אלחנן | הרבי שלח להזהיר את הציבור: "יש כאן צדיק שמדבר כמו רשע" | 2366

על דא ועל הא

אמרנו למרן: אולי כדאי להחליף את שמה של המדוברת לשם אחר, המתחיל גם הוא באות מ' - למשל: מיכל, מרים? בתגובה הוסיף מרן עוד שתי הצעות, שגרמו לנו לשפשף את אוזננו בתדהמה...

לקט עובדות על עיניו הצופיות של מרן שר התורה זצ"ל

סיפר לי ר"מ באחת הישיבות החשובות בי-ם על חברו לצוות, שהלך לפני ארבע שנים למרן לבקש ברכה על אחיו שנשוי כבר שלש שנים ועדיין לא נפקדו בזש"ק. מרן נתן את עצתו שיעשה הבדלה על יין.

כעבור שנה, כשעדיין לא נושע - ניגש אביו למרן זצ"ל, ואמר לו כי לפני שנה יעץ לבנו לעשות הבדלה על יין על מנת שייפקד, ועשה כן ולא הועיל.

הביט בו מרן ושאלו: "האם הוא שותה רוב כוס?"
"נדמה לי שכן", השיב האב.

הביט בו שוב מרן ושאלו: "אתה בטוח?"
האב יצא החוצה והתקשר במהירות לבנו. "אמור נא, האם אתה שותה רוב כוס?"

ענה הבן: "לא, אינני מסוגל לשתות יין רוב כוס, אני חושש להשתכר, ועל כן אני שותה רק 'מלא לוגמיו!'".

שח לי בעל המעשה בעצמו:

נכנסתי עם בחור מתחזק מצרפת שרצה לסגור שידוך עם בעלת תשובה בשם מיטל בת אסתר. כתבנו על פתק את הפרטים עם השמות. מרן זללה"ה העיף מבט בפתק ואמר: "מה זה 'מיטל'...?"

אמרנו לו: אולי כדאי להחליף לשם אחר המתחיל במ' - מיכל, מרים? ומרן בתגובה הוסיף עוד שתי הצעות לשמות המתחילים באות מ', שגרמו לנו לשפשף את אוזננו בתדהמה...
"מ'שוגעת, מ'טורפת"... הפטיר, ומיד שב לתלמודו.

יצאנו מבולבלים לגמרי, אך הבנו כי כנראה יש דברים בגו. התחלתי לחקור את הבחור. הוצאנו מיילים ישנים שקיבל ממנה, והנה התברר שבגלל חוסר שליטתו בשפה העברית, לא הבין כל מיני דברים שסיפרה על עצמה, שהסגירו בעליל את אי-יציבותה הנפשית!

בירור נוסף העלה, שהיא כלל איננה שומרת תורה ומצוות, ורק התחזתה כבעלת תשובה! (הסיפור מתועד).

אך שמע זאת הספר, נדרך מיד ואמר לו: "הזהר והשמר לך מלחתום שם חוזה! אני גר בבנין ממול, ויש שם בעיות קשות בין השכנים, כל מי שקונה שם ממהר למכור..."

יש סיפור ידוע על בחורה מבוגרת שביקשו בשבילה ברכה ממרן, והשיב תשובה מוזרה: "מי אמר שהחתן שלה כבר נולד?" כעבור שנה הובנו דבריו. היא התארסה עם גר צדק - שהוא "כתינוק שנולד" - שהתגייר תקופה קצרה אחרי אותו משפט שיצא מפיו של מרן.

היה יהודי שביקש לחתום חוזה על דירה חדשה בב"ב, ולפני החתימה ניגש למרן להתברך.

אמר לו מרן - "בו"ה, אבל תלך להסתפר!" אותו יהודי הסתפר שבוע קודם לכן, אבל את מוצא פיו של מרן לא ישנה. הוא הלך אל הספר, ומשהלה התפלא לראותו מופיע שוב, סיפר לו כי מרן שר התורה הוא זה שציוה עליו להסתפר, כאשר ביקש ממנו ברכה לפני חתימת חוזה. תוך כדי שיחתם התעניין הספר היכן היא הדירה שהוא עומד לקנות, והיהודי סיפר לו כי מדובר בדירה השוכנת בבנין פלוני ברחוב פלוני וכו'.

פרשת השבוע

"איך אוכל להשתמש בכובע החדש?" - השיב הרבי מבעלזא למשמשו - "והרי הזמינו אותו במפעל במיוחד עבורי, ואולי עובדים שם יהודים שחושבים על שבת שהוא יום שישי?"...

וְטָהַר אֶת הַנֶּגַע, כָּלֹּה הָפֶךְ לְבָן טָהוֹר הוּא - ההנהגה המופלאה של האדמו"ר רבי אהרן מבעלזא זצ"ל בלימוד זכות על יהודים

במיוחד עבורי, ואולי עובדים שם במפעל יהודים וואס מיינען שבת אז ס'איז פרייטיג" - יהודים שחושבים על שבת שהוא יום שישי... הגדרה זו היתה קבועה בטוהר לשונו של צדיק זה, סניגורן של ישראל, בה כינה יהודים מחללי שבתות (עלים לתרופה, ואתחנן תשנ"ח).

סיפר הגה"ח רבי חיים ברים זצ"ל ('מרבה חיים' ירושלים תשס"ו): שמעתי מהרה"ח רבי אברהם חיים גרינפעלד זצ"ל שהיה משמש בקודש אצל האדמו"ר הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל: פעם בא בעל מלאכה לתקן דבר מה בבית הרה"ק מבעלזא בתל אביב, וכשבא נזכר אחד מבאי הבית שראה את הבעל מלאכה הלזה כשהוא מעשן בשבת ברחובה של עיר. מיד פנה להאדמו"ר וגילה לו שהבעל מלאכה הזה מחלל שבת בפרהסיא. ענה האדמו"ר שלא יתכן, ובוודאי היה זה ביום חול. המשיך הנ"ל ואמר שברור לו שהיה זה בליל שבת. שאלו האדמו"ר: "מתי ראית אותו?" ענה שהיה זה כשחזר מביהכנ"ס בליל שבת. ענהו האדמו"ר: "זה היה בוודאי כשהלכת לביהכנ"ס בער"ש". אולם הנ"ל טען בעוז שזה היה בשבת.

ענה האדמו"ר ואמר: "בוא ונשאל את פיו מתי זה היה". וקרא לבעל מלאכה ואמר לו: "יש לי ויכוח עם יהודי זה. אני אומר שעישנת בערב שבת, והוא טוען שזה היה בשבת. מה דעתך?" ענה הנ"ל שזה היה בער"ש.

המשיך האדמו"ר ואמר: "היות ואתה גרמת שיהודי יאמר עליך שעישנת בשבת" - ופנה אל החסיד ואמר: "והיות ואתה אמרת על יהודי שעישן בשבת - לכן עליכם להביא כל אחד חפיסת נרות לביהמ"ד; וכן אני, מאחר ושמעתי איך שהאחד אומר על זולתו

ידוע כי אצל הרה"ק מהר"א מבעלזא זי"ע היתה הקפדה מיוחדת למצוא תמיד זכות על כל יהודי, ולא היה יכול לדבר או לשמוע שום רע על יהודי. ומסופר שפעם אחת בא אחד מראשי הציונים לבעלזא ונכנס אליו, ולאחר שיצא חשש הרה"ק מבעלזא פן עכשיו יכנס הלה לביהמ"ד ויפיץ שם את דעותיו הכוזבות, אך לעומת זה לא רצה להוציא מפיו תיבת 'רשע' על יהודי, על כן שלח להודיע בבית המדרש שיש כאן "צדיק המדבר כמו רשע" ואסור לעמוד בד' אמותיו (כ"ק אדמו"ר מדאראג שליט"א, 'דברי תורה' פסח תשס"ד).

בעת הבחירות הראשונות לכנסת חתם מרן מבעלזא זצ"ל להצביע עבור רשימת החזית הדתית המאוחדת שכללה את כל ארבעת המפלגות הדתיות. לפני כן נשלח הרה"ח ר' בעריש אורטנר ז"ל אל הקודש פנימה כדי לבקש מהרבי שיחתום על הכרוז הנ"ל. כאשר החל ר' בעריש להסביר למרן את המצב, התבטא ואמר שכל היהודים החרדים התאחדו כדי להלחם יחד נגד ה'יידישע גויים'... בהגיעו למלים אלו הפסיקו מרן זצ"ל ואמר לו: "אסור לומר כך על יהודים", וציוהו ליטול את ידו ג"פ ולנגבם במגבת שלו. אח"כ נצטוה על ידו לומר עשר פעמים "יהודים", "יהודים", ורק אחרי כן אמר לו: "המשך בדבריך, אך אל תאמר כמו שאמרת מקודם" (אחד מנכדי הרה"ח ר' בעריש אורטנר ז"ל, המודיע כ"ח אב תשס"ו).

הרה"ח ר' ישראל פריעדמאן ז"ל מאנטוורפן הביא פעם למרן זצ"ל כובע חדש, והודיע בשמחה שהזמינו בצ'כיה במיוחד עבור מרן. הכובע היה מונח זמן רב בבית מרן, עד שפעם ביקש אחד המשמשים ממרן שיחדש את הכובע החדש שהביא רבי ישראל ז"ל. אמר לו מרן: "איך אוכל להשתמש בו, והרי הוא אמר שהזמינו

שחילל את השבת, לכן גם אני עלי להביא חפיסת נרות לביהמ"ד".
ומיד פנה האדמו"ר למשב"ק ואמר לו: "הבא נא על חשבונך"

שלש חפיסות נרות לביהמ"ד, עבורי ועבורם..."

(מתוך הספר 'בקדושתו של אהרן')

חדשות דרשו

עשרות אלפי נבחנים נהרו למוקדי הבחינות של 'דרשו' בכל רחבי הארץ והשתתפו במבחן הראשון של 'הדף היומי בהלכה'

ב'דרשו' אומרים: "זוהי ההתגשמות האמיתית של החזון שהוביל להקמתה של התוכנית, שלכל יהודי שומר מצוות יהיה סדר לימוד יומי במשנה ברורה"

אליעזר (לייזר) רוט

עשרות אלפי יהודים מכל רחבי הארץ והעולם היהודי, השתתפו ביום חמישי האחרון ולאחר מכן ביום שישי, במבחן הראשון של המחזור השלישי של 'הדף היומי בהלכה', מבית 'דרשו', התוכנית שנוסדה על פי הוראתם ובהתאם לחזונם של מרנן ורבנן עמודי ההוראה של הדור, רבינו הגרי"ש אלישיב זצ"ל ורבינו הגר"ש ואזנר בעל ה'שבט הלוי' זצ"ל.

למספר מדויק של הנבחנים בפועל.

בכל אחד ממוקדי המבחנים דווח על עומס ועל מספר עצום של נבחנים בפועל. הנבחנים שנכנסו לבתי המדרש והאולמות בהם התקיימו המבחנים, נדרשו לעבור את האולם לאורכו ולרוחבו עד שמצאו מקום פנוי בו יכלו לשבת ולערוך את המבחן. רבים אכן לא הצליחו למצוא מקומות ישיבה ובחרו לשבת על המדרגות או להמתין עד שמקום כלשהו יתפנה. אחרים נעמדו בסמוך לקיר והחלו לכתוב את המבחן בעמידה.

כזכור לפני קצת יותר מחודש נחגג בקול רינה והמון חוגג הסיום ההיסטורי של המחזור השני של 'הדף היומי בהלכה', בשרשרת אירועי סיום שנערכו בכל רחבי העולם היהודי, כשרגע השיא היה עת הופיע פאר מרן שר התורה, רבן של כל בני הגולה, בעל ה'דרך אמונה' זיע"א, שפיאר בנוכחותו את שולחן הכבוד שהיה עמוס ברבנים, אדמו"רים ראשי ישיבות וגדולי תורה, שבאו כדי לחלוק כבוד למסיימי המשנה ברורה ולנבחנים שעמדו בכור המבחן במשך שבע שנים רצופות של לימוד הלכה יומיומי.

פעילי 'דרשו' שחילקו את טפסי המבחן הריקים וקיבלו בחזרה את המלאים, קרסו תחת העומס. הנהירה לא הפסיקה ולו לרגע, וכל חבילה חדשה של מבחנים שהונחה על השולחן הסתיימה במהירות. כמויות העטים שהונחו לטובת הנבחנים הסתיימו עם תחילת המבחן, ואלו שבאו באיחור של רבע שעה כבר נדרשו להמתין עד שמאן דהו יסיים את המבחן ויעביר אליהם את העט. מידי כ-25 דקות התחלפה אוכלוסיית הנבחנים, כאשר אלו יוצאים ואלו באים בתנועה מתמדת ובלתי פוסקת.

ב'דרשו' נערכו בחיל וברעדה לקראת המבחן הראשון מתוך הבנה שהוא יביא להתקבצותם של עשרות אלפים, עם מספרים שיהיה קשה מאוד להיערך אליהם, ובהתאם לכך הוכנו טפסים בכמויות בלתי נתפסות, על מנת שכל נבחן בכל אחד מיותר מאלף מוקדי הבחינה, יכול לבוא ולמצוא טופס בחינה פנוי.

"בסך הכל אפשר לסכם את המבצע הענק הזה בהצלחה" אומר אחד מהאחראים על מוקד הבחינה. "היתה לנו הפתעה גדולה עם מספר הנבחנים, אבל הניסיון רב השנים שנצבר ב'דרשו' סייע להתמודד עם העמוסים, כשניידות של פעילים נעו בין מוקדי הבחינה ותגברו עם תוספת טופסי מבחנים לפי הצורך, במבצע לוגיסטי מדהים שפעל בצורה יוצאת מן הכלל".

ואכן הנבחנים לא אכזבו והופיעו במספרים עצומים, כשבמימים אלו עדיין מרכזות הנהלת 'דרשו' את הנתונים ומנסה להגיע

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

הרב גודלבסקי פותח את הרכב, שולף את הכבלים שהיו מונחים מתחת לכסא הנהג, ו... לפתע נשמעת צעקה מפיו

מעשה שהתרחש ברחבת החנייה של רחוב הרב זוננפלד 15 ברמת אלחנן

כלשהו. הרב ברנר שואל אותו האם יש לו כבלים, ורבי מט'ס נכנס ל'נוטרל', שואף אוויר ומשיב מיד, במנוחה: "כן, בוודאי". הוא פותח את הרכב, שולף את הכבלים שהיו מונחים מתחת לכסא הנהג, והנה לפתע נשמעת צעקה מפיו הרב גודלבסקי: "הנה הארנק, הנה הארנק..." היה זה הארנק עם מסמכים ותעודות חשובות שאבד לבני הבית כבר לפני כמה ימים, וכל החיפושים אחריו עלו בתוהו. עכשיו, כיון שעצר הרב גודלבסקי את מרוצו כדי לקיים מצוות חסד, זיכהו השי"ת במציאת הארנק. כי מקיום מצוה, לעולם לא מפסידים. (קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן בעריכת הרב משה מיכאל צורן שליט"א)

סיפור מופלא התרחש ברמת אלחנן באחד ממוצאי השבתות, ברחבת החנייה של רחוב הרב זוננפלד 15. הרב יצחק ברנר, המשמש כמ"מ ראש המועצה בגבעת זאב ויו"ר סניף דגל התורה בישוב, ביקר אצל חמיו בשבת, ובמוצאי השבת התכוון לנסוע בחזרה לגבעת זאב. הוא מנסה להפעיל את הרכב, וזה אינו עובד. כיון שהיה מדובר בבעיה חשמלית הקשורה למצבר, היו צריכים להשיג כבלים ולהתניע את הרכב המושבת באמצעות רכב אחר. השעה היתה מאוחרת למדי, וברחוב לא נראו מכוניות. בשלב מסוים יוצא יהודי מהבנין הסמוך, הרב מתתיהו גודלבסקי, שעל פי צורת הילוכו היה נראה שהוא ממחר למקום

קול העם

באותו יום הודיעו לי מהמשרד של "דרשו" שזכיתי בהגרלה על סך 200 דולר על המבחן המסכם. הרי כאן שרוב הסכום חזר אלי מיד עם קבלת התפילין

לאחר מספר ימים הוחזרו לי התפילין אחרי השיפוץ וההידור, והנה בדיוק באותו יום הודיעו לי מהמשרד של "דרשו" שזכיתי בהגרלה על סך 200 דולר על המבחן המסכם. הרי כאן שרוב הסכום חזר אלי מיד עם קבלת התפילין. ישר כוחכם ותזכו למצוות

יהודה כהן

לכבוד הנהלת 'דרשו' הי"ו. הנני לקיים מה שנאמר 'שיחו בכל נפלאותיו' כי על ידכם נתגלגל הזכות, ע"י זכאי. לא מזמן מסרתי את התפילין דרש"י ודר"ת להגהה ושיפוץ וחיידוש הריבוע והצבע וכו', והוצאתי על זה כאלף ש"ח (כי היה צריך גם תיקונים של סופר), והאמנתי בהקב"ה שיחזיר לי על ההידור מצוה כדאי' בגמ' בק' ט' ע"ב וברש"י סוטה מ"ט ע"ב.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הגאון עודכן מבעוד מועד ע"י ר"מ הישיבה, שאת בחור פלוני צריך לבחון בצורה שונה. כשהגיע תורו, התייחס אליו בטבעיות בדיוק כמו לשאר הבחורים העילויים - אבל בחכמתו המציא עצה על אתר...

הבחור שידע חומש רש"י בלבד, והפך לתלמיד חכם גדול

אולי תוכל בחמתך ובמיטב ידיעתך, לפרש לי אותן?" הייתה זו לכאורה שאלה קלה, אבל הנימה והצורה בה הציג הרב את השאלה הקשה הזו, על המלים הנדירות בלשון הש"ס - עשו רושם של שאלה רבת חשיבות. הבחור, שהיה נתון כל העת במתח אדיר לנוכח בקיאותם המופלאה של חבריו לספסל הלימודים ותשובותיהם הקולעות, שמח מאד לשמוע את השאלה שנבחרה עבורו, בדיוק פסוק מחומש, שהוא יודע היטב. פניו אורו, הוא נעמד על מקומו, והסביר היטב את כוונת הכתוב "תשמטנה ונטשתה", כפי שרש"י בחומש מסביר ב' פירושים: "תשמטנה" - מעבודה, "ונטשתה" - מאכילה, אחר זמן הביעור. דבר אחר: "תשמטנה" - מעבודה גמורה כגון חרישה וזריעה, "ונטשתה" - מליבול ומלקשקש (עכ"ל רש"י בחומש).

כששמע הרב את תשובתו הבהירה של הבחור, הראה לו פנים שמחות מאד. "זייער גוט" (טוב מאד), אמר בחיבה גלויה ושופעת, "זה מוכיח שידוע אתה מצויין, משום שאלו הן מלים נדירות מאד, שלא מופיעות הרבה, ואם הוכחת ידיעתך באלו המלים, בודאי יודע אתה היטב גם את השאר".

כשהסתיים המבחן הארוך וניגשו הבחורים לקבל את תעודותיהם מידי הרב, כתב לו הרב לאותו בחור תעודה יפה ומעודדת, וכך שמח לבו בהרגשה מרוממת ביותר, שהנה יצא מהמבחן הגדול אצל הראב"ד כשוה בין כולם, והוכיח לעצמו שגם הוא הצליח, גם הוא עבר את המבחן, ממש כמו כולם.

מעמד המבחן הגדול הזה נחרט עמוק בלבו, ונסך בו עידוד רב. כבר כמה שנים שהוא מתהלך במין "אוש" פנימי, רחמנא ליצלן. תדמיתו בעיני עצמו היתה שלילית וירודה, כמי שאף פעם לא יכול להצליח. בסתרי לבו אפילו תכנן לעזוב את הלמודים בקרוב, ברם בעקבות אותו מעמד, לאחר שנוכח לדעת שגם הוא יכול ויודע כמו כולם - שינה את תכניותיו, וניגש אל הלימודים ביגיעה יתירה ועמל קשה, מתוך תקוה איתנה להתעלות בלימודיו.

בסופו של דבר, בעקבות החיזוק העצום שקיבל אותו בחור בבית הרב, וסיפוקו מה'תעודה' המפוארת שנתלתה במסגרת הדורה בסלון ביתו - השקיע עצמו כל כולו בתורה הקדושה, עד שברבות הימים נהפך לתלמיד חכם גדול.

(ע"פ טיב המעשיות, הובא בגיליון 'דרישה וחקירה')

שח הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: סיפר לי כבוד אדוני אבי מורי ורבי זצ"ל מעשה נפלא, שהיה הוא בעצמו נוכח בשעת מעשה: בימי בחרותו עלה פעם עם קבוצה נבחרת של בחורים תלמידי חכמים מחבריו אל ביתו של מרן הראב"ד, הגאון הצדיק רבי זעליג ראובן בענגיס זצ"ל - בעל מחבר ספר "לפלגות ראובן", כדי להבחן בפניו על כל מסכתות בבא מציעא, גטין, קדושין, גפ"ת, ג'מרא, פ'שט (רש"י), תוספות, ישר והפוך.

הבחורים הללו התייצבו למבחן הקשה לאחר שינון וחזרה פעמים רבות; חדשים שלמים בטרם המבחן הם הדירו שינה מעיניהם עד שהיה תלמודם שנון ושגור בפה, כהגדרת רבותינו ז"ל (קידושין דף ל' ע"א) "ושנתם" (דברים ו', ז'), שיהיו דברי תורה מחודדים בפיו, שאם ישאל לך אדם דבר, אל תגמגם ותאמר לו, אלא אמר לו מיד.

ברם, בחור אחד בקבוצה היה מהחלשים בישיבה, שנטפל לאותה חבורה נבחרת של העילויים בעצה מתוחכמת של רבותיו, כדי לרוממו ולעודדו ולתת לו את התחושה שאף הוא נמנה עם המצוינים המתייצבים למבחן המיוחד אצל הרב, על אף שרמת ידיעותיו ושליטתו בחומר הנלמד היו חלשות ביותר, בלשון המעטה. אמנם חומש רש"י ידע הבחור טוב מאוד. הגאון קיבל על כך עדכון מבעוד מועד מפי ר"מ הישיבה, והיה מוכן לכך שאת בחור פלוני צריך לבחון בצורה שונה.

משנכנסה הקבוצה קיבלם הרב בסבר פנים יפות, והחל בוחן אותם במסכתות לימודיהם לאורך ולרוחב בשנינות ובחריפות, והיה שבע רצון מרמת ידיעותיהם ובקיאותם המופלגת בכל מכמני הסוגיות היטב.

בהגיעו אל אותו בחור, התייחס אליו בטבעיות בדיוק כמו לשאר הבחורים, אבל בחכמתו הגדולה המציא עצה על אתר: לבחנו בשאלה קלה, שהציגה כחמורה וכקשה.

היה זה במסכת בבא מציעא פרק המפקיד, בסוגיית הגמרא (דף ל"ט ע"א) הדנה בפירוש הפסוק שבפרשת משפטים (שמות כ"ג, י"א) "והשביעית תשמטנה ונטשתה".

שתי התיבות הללו, "תשמטנה ונטשתה" - פנה הרב בשאלתו לאותו בחור - "הנן נדירות בש"ס. רק שלוש פעמים כתוב זאת בש"ס (סוכה דף מ"ד ע"ב, מו"ק דף ג' ע"א, ב"מ דף ל"ט ע"א),

הסתכלתי סביבי וראיתי שיש מצלמת אבטחה מכוונת לאזור השקע. ביקשתי אפוא מהאחראי שיאפשר לי לבדוק את הצילום כדי שאוכל לראות מי לקח את הבלוטוס. הוא הסכים, ואכן עד מהרה גיליתי את האשם...

אפילו מצלמת אבטחה מכוונת לראשו של אדם - אל יתייאשו מלדונו לכף זכות

אותך אישית לבוא לשמחת השבע ברכות של בני, ואז אחזיר לך את אבידתך".

התברר, שמעשה שהיה כך היה:

בשמחת השבע ברכות הסתובב ילד אוטיסט כבד-שמיעה. הילד סימן שהוא רוצה את הבלוטוס, והיהודי המבוגר רצה לעזור לו. הוא חשב שהבלוטוס הוא מכשיר השמיעה של הילד. הרגע שבו הוא מוציא את הבלוטוס מהשקע - הוא הרגע שראיתי מתועד במצלמה, אבל את ההמשך, כשהיהודי המבוגר ניגש לילד להגיש לו את הבלוטוס, לא רואים.

הילד סירב לקחת את הבלוטוס, כי הרי אין זה מכשיר השמיעה שלו, ומכיוון שכך החליט המבוגר להניח את הבלוטוס באחת המגירות בבית הכנסת, ובהמשך להחזיר להורי הילד.

עתה מצאו את הבלוטוס במגירה, ואני מתכבד לבוא ולשמוח במציאת אבדתי.

עד עכשיו אני נרעש מהסיפור הזה.

איך אפשר לטעות כל כך! כמה צריך להתאמץ כדי לדון לכף זכות. הרי לא היה עולה בדעתי שאדם יחשוב שהבלוטוס הוא מכשיר שמיעה וירצה לעזור לאיזה ילד, כשהוא בטוח שזה שלו... זה הרי נשמע דמיוני לגמרי!

הקב"ה ריחם עליי שלא פגעתי באותו יהודי, וזימן לי את הרב של בית הכנסת, שזה לימד אותי לקח לכל החיים איך לראות טוב. שמעתי מאחד מגדולי ישראל שאמר, שבשביל זה יש בעולם 'שכל עקום'. לפעמים צריך ממש לעקם את השכל, ובלבד שנדון את חברנו לכף זכות.

(גיליון השגחה פרטית)

מספר יוסף חיים מבית שמש:

השתתפתי בשבע ברכות שערכו לבנו של רב חשוב בבית שמש. היה אז ברשותי 'בלוטוס' יקר, ובזמן השבע ברכות חיברתי אותו למטען והכנסתי אותו לשקע להטענה.

בסיום השבע ברכות אני ניגש לשקע, ומגלה אותו ריק. מישהו ראה את הבלוטוס עם המטען, ומשום מה חמד אותו לעצמו. הסתכלתי סביבי כהלום רעם, וראיתי שיש עינית מכוונת לאזור השקע. שמחתי מאוד, וביקשתי מהאחראי שיאפשר לראות את הצילום של האזור בזמן האירוע, כך שאוכל לראות מי לקח את הבלוטוס.

האחראי הסכים, ועד מהרה גיליתי את האשם:

יהודי מבוגר בעל מראה מוזנח ניגש אל השקע ומוציא את המטען והבלוטוס.

חשבתי לעצמי: בוודאי פחו עליי יצרו. איני כועס עליו, אבל ברצוני לקבל את רכושי בחזרה. התקשרתי לרב בית הכנסת - בעל השמחה וביקשתי שסייע לי, ואולי שידבר עם ה'גנב'. אבל הרב אמר שיהודי זה מוחזק בכשרות, וכל הסיפור לא נראה לו בכלל.

ביקשתי שייתן לי מספר פלאפון שלו. ענה לי הרב: "אין לו פלאפון. אם תרצה להשיג אותו, תוכל להתקשר לחבר שלו, ולנסות לברר אולי הוא נמצא לידו". קיבלתי את מספר הפלאפון של החבר. ניסיתי לתפוס אותו פעם אחר פעם, ורגע לפני שהתייאשתי הוא ענה לי ואמר שהחבר אותו אני מחפש לא נמצא לידו.

למחרת אני מקבל טלפון מהרב של בית הכנסת. "אני מזמין

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורתח
בכל יום..**

המייל היומי של 'דרשו'

לשמוע ולחשוב מיע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפנתח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

האם מותר לכתוב בעיתון מאמרי שבה על אנשים?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

אסור לדבר עמו אודותיו. בביאורים ומוספים מפרטים מספר דוגמאות לכך: א) לדבר עם אומן אודות בני אומנותו, כתב בספר שמירת הלשון שאף כשאינו אומר עליו גנאי או שבח נכון מאד להיזהר מלדבר כלל. והוסיף, שאם מוכרח לדבר עמו אודותיו, יקצר את עמידתו עמו כדי שלא יגרר לספר לשון הרע. ב) כתב הספר חסידים שאין לשבח עשיר בפני עשיר אחר; אכן לשבח ירא שמים בפני ירא שמים אחר מותר, מפני שהשומע שמח בדבר ואינו מתקנא בו אלא מוסיף חכמה ואומר אעשה כמעשיו.

אופן נוסף שבו אסור לשבח אדם משום אבק לשון הרע, אפילו שלא בפני שונאיו ואפילו אינו מרבה בשבחו - כותב ה'חפץ חיים' בסעיף ב': ברבים אסור לשבח אדם בכל גונו, כי "במסיבת אנשים רגיל להימצא שם מימינים ומשמאילים או מקנאים, ועל ידי שיזכיר שבחיו יבואו לספר בגנותו". בהגה"ה מוסיף ה'חפץ חיים', כי אם הוא משער שהשומעים לא יגנוהו, וכגון שאינם מכירים אותו, מותר, כל שאינו משבחו יותר מדי.

אמנם, אדם שכבר הוחזק ברבים ונודע לכשר וצדיק ולא נמצא בו רעה ואשמה, מותר לשבחו גם כשיש בין השומעים שונאים ומקנאים לו, כי לא יוכלו לגנותו, מאחר ואם יגנוהו ידעו הכל שפיהם דיבר שוא. אדרבה, מצוה גדולה היא לשבח צדיקים, וכפי שמביאים בביאורים ומוספים מדברי חז"ל בחשיבות הענין.

לאור האמור, האם מותר לכתוב מאמרי שבח בעיתון על אנשים? והרי הקוראים עלולים לגנותם? בביאורים ומוספים מביאים, כי יש שכתב שהטעם שנוהגים היתר בדבר הוא, משום שלפעמים יש בכך טובה לאדם המדובר, או תועלת לציבור להעמיד הדברים על בוריים. ויש שכתב טעם אחר להיתר, כיון שהדרך שכל אדם קורא את הדברים בביתו ולא ברבים, ועל כל יחיד בפני עצמו אין חשש שיספר בגנותו. [ולמרות שבמאמרים מסוג זה מרבים בשבח, שדבר זה נאסר גם בפני יחיד, מכל מקום בזה לא שייך טעם האיסור שהוזכר לעיל, שהמספר עצמו יסיים בגנאי או שהשומע יאמר לו 'מדוע אתה מרבה בשבחו'].

היום מתחילים כלל ט' מהלכות לשון הרע, העוסק בדיני אבק לשון הרע. בגמרא נאמר שכולם נכשלים באבק לשון הרע, וביאר המסילת ישרים שמפני רוב דקותו של איסור זה אין בני אדם מכירים אותו. והוסיפה הגמרא שאין יום שאדם ניצל בו מאבק לשון הרע. אמנם לעיל בהקדמה כתב ה'חפץ חיים', שכוונת הגמרא שבסתמא אי אפשר להינצל, אבל מי שנותן לבו ורעיוניו לזה יכול להינצל [ביאורים ומוספים].

בסעיף א' נותן ה'חפץ חיים' דוגמאות לדיבורים האסורים משום אבק לשון הרע - כגון מי שאומר: "מי היה מאמין שפלוגי יהיה כמו שהוא עכשיו"; או: "אינני רוצה לספר מה היה..." וכיוצא בזה, שיש בזה רמז לגנות.

אופן נוסף של אבק לשון הרע הוא, אם מספר בשבחו של אדם בפני שונאיו, שבזה גורם להם שיספרו בגנותו. וכן אם מרבה לספר בשבחו, אסור אפילו שלא בפני שונאיו, משום שעל ידי זה רגיל בעצמו לגנותו לבסוף, ולומר - "חוץ ממדה רעה זו שיש בו..." או שהשומעים ישיבוהו: "למה אתה מרבה לספר בשבחו, והלא יש בו מדה רעה פלונית" וכו'.

ומהו הגדר של 'ריבוי שבח'? בביאורים ומוספים מביאים כי יש שכתב דהיינו כשלפי הנסיבות נראה הדבר כזר בעיני השומעים או בעיני המספר בעצמו, אבל שבח גדול שהולם את האיש ההוא בעיני השומעים ולא נראה בעיניהם כדבר מוזר, מותר.

ואף אם לא מרבה בשבחו, רק משבחו בכמה מעלות שיש בו ומדבריו ניתן להבין שהוא חסר בשאר המעלות שלא הוזכרו - התבאר ב'באר מים חיים' שאסור משום אבק לשון הרע. אכן, לומר על בחור שהוא לומד ארבע שעות ביום כשהוא אמור ללמוד יותר שעות כל יום - דעת הגר"נ קרליץ שאינו אבק לשון הרע אלא לשון הרע גמור.

בהגה"ה כותב ה'חפץ חיים' עוד, כי מהדוגמאות הנ"ל נלמד שהוא הדין לכל כיוצא בזה, אם רוצה לדבר עם אחד אודות מישהו, והוא משער שאין לבו שלם עמו ויבוא על ידי זה לגנותו,

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? dirshu@dirshu.co.il - שלח מייל ל-

יבמות דף כ

כיצד שכנע האמרי אמת מגור את החפץ חיים לקבל כבוד?

מצוה לשמוע לדברי חכמים

לא תעמדו, כדי שיזכו לראות את זיו פניכם ולהתברך מפיכם?" השיב החפץ חיים: "כתוב בירושלמי במסכת פאה, שבשמים מנכים לאדם מזכויותיו, על הכבוד ודברי השבח שקיבל בחייו. אינני רוצה שיגרעו משכרי בעולם הבא".

ענה ה'אמרי אמת' מגור ואמר: "כדי לשמח יהודים ולגרום להם הנאה, כדאי להפסיד גם חלק מהעולם הבא". הסכים החפץ חיים לדברי הרבי מגור, ותוך כדי דיבור קם מלוא קומתו ואמר: "מצוה לשמוע לדברי חכמים". נעמד ליד אדן החלון, דאג שכל הקהל יוכל לראותו, והאציל מברכותיו על הקהל.

(לב ישראל)

סיפר הגאון רבי ישראל גרוסמן זצ"ל על האדמו"ר מגור בעל ה'אמרי אמת' זי"ע שנסע עם מרן החפץ חיים זי"ע בצוותא חדא ברכבת. בכל תחנה בה עצרה הרכבת - המתינו ברציף מאות ואלפי יהודים, שבאו לחזות ולקבל את פניהם של שני צדיקי הדור, שכל העולם חרד לקראתם. הרבי מגור נעמד בחלון, הושיט את ידו ובירך לשלום את כל קהל ההמונים, ואילו החפץ חיים נשאר יושב על מקומו, וסירב לקום ולהביט על הקהל הגדול שבא לכבודו.

פנה הרבי מגור לחפץ חיים ושאלו: "הלא הציבור הגדול שהתאסף כאן, לא בא רק לכבודי, הם באו גם לכבודכם. ומדוע

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

האם ניתן לקיים את מצות ציצית בבגד העשוי מחוטים סינטטיים?

וכתבו הפוסקים, שבגדים שאינם עשויים באריגה של חוטי אורך ורוחב - כגון בגדי עור או לְבָד - פטורים מציצית. ובגדים העשויים באריגה מחוטים סינטטיים - יש אומרים שהם חייבים בציצית, ויש שהסתפק בדבר; ויש שכתבו בנוגע לחוטי ניילון, שמאחר וניתן לעשות מהניילון בגד מקשה אחת ללא אריגה, גם כשארגו בגד מחוטי הניילון, הוא פטור מציצית.

[שו"ע ט, א, ומשנ"ב ב; ביאורים ומוספים דרשו, 4 ו'10; וראה משנ"ב י, יא]

לדעת השולחן ערוך, בגדים העשויים מפשתן, או מצמר כבשים - הן זכרים והן נקבות - חייבים בציצית מדאורייתא, ואילו בגדים העשויים מצמר אחר, או מבדים שונים, כגון כותנה ומשי, חייבים בציצית רק מדרבנן. ובגד המורכב מכמה חלקים, העשויים כולם פשתן או צמר, אך תפורים זה לזה בחוטים שאינם עשויים מפשתן ומצמר - יש שהסתפק אם הוא חייב מדאורייתא או מדרבנן. ולדעת הרמ"א, הן בגדי צמר ופשתן, והן בגדים מבדים אחרים, חייבים בציצית מדאורייתא.

בגד העשוי מצמר וממשי - האם הוא חייב בציצית מדאורייתא או מדרבנן?

במקרה כזה, ראוי להחשיבו כבגד צמר גם אם הצמר מהווה מיעוט בתערובת, כיון שיש אומרים שחוטים אינם בטלים בתערובת. ואם כל חוטי הרוחב הם מהמין שחייב מדרבנן - גם אם כל חוטי האורך הם מהמין החייב מדאורייתא, כך שהוא מהווה רוב בתערובת - הבגד חייב רק מדרבנן, כיון שחוטי אורך ללא רוחב, או להיפך, אינם נחשבים לבגד.

[משנ"ב ט, ב, וביה"ל א, ד"ה רחלים, וד"ה אלא]

כאמור, לדעת השולחן ערוך, בגדי פשתן וצמר חייבים בציצית מדאורייתא, ושאר הבגדים רק מדרבנן. ובגד המורכב משני מינים, שהאחד חייב מדאורייתא והשני מדרבנן, כגון צמר וכותנה - הדין כך: אם עירבו את שני המינים וטוו מהם את חוטי הבגד, הבגד נדון על פי הרוב.

וגם אם ארגו את הבגד מחוטי צמר וכותנה שנטוו בנפרד ולאחר מכן ארגו מהם את הבגד - מעיקר הדין, הבגד נדון לפי הרוב; אך

מדוע נהג הגר"א ללבוש 'טלית קטן' הפטורה מדאורייתא לדעת השולחן ערוך?

ברם, הגר"א נהג ללבוש 'טלית קטן' העשויה ממינים אחרים. ובמשך הדורות נכתבו טעמים שונים לכך, ומהם: 1. הגר"א נהג כן כדי לפרסם כי ההלכה היא שכל הבגדים חייבים בדאורייתא. 2. הגר"א היה מעוטף ב'טלית גדול' מצמר במשך כל היום, ולכן לבש טלית קטן שלדעת השולחן ערוך חייבת רק מדרבנן, כדי לקיים גם את מצות 'לא תסור', האמורה על דינים דרבנן. והחזון איש נהג כמנהג הגר"א.

[משנ"ב ט, ה; ביאורים ומוספים דרשו, 6]

כאמור, לדעת השולחן ערוך, בגדי פשתן וצמר חייבים בציצית מדאורייתא, ושאר הבגדים רק מדרבנן; ולדעת הרמ"א, כל הבגדים חייבים מדאורייתא. וכתב המשנה ברורה, שראוי להעדיף קיום מצוה דאורייתא על פני מצוה מדרבנן, ולכן, לבני ספרד, ראוי לעשות את בגד הציצית מצמר. ואף בנוגע לבני אשכנז, כתב המשנה ברורה, שירא שמים יעשה את בגד הציצית מצמר, כדי שיתחייב במצוה מדאורייתא לכל הדעות.

* מי שטליתו נפלה מגופו שלא במתכוון, ושב ולובשה, עליו לשוב ולברך עליה. ואם הטלית נפלה מגופו באמצע תפילת שחרית - יש מפוסקי זמננו שכתבו, שאינו מברך שנית.
* הישן בלילה עם 'טלית קטן' לגופו - לא יברך עליה בבוקר, אך המתעטף ב'טלית גדול', ראוי שיכוון בברכת 'להתעטף בציצית' לפטור גם את הטלית קטן.
* מי שהחל לברך בבוקר על הטלית ואמר 'שם ומלכות', ולפתע הבחין שהיא פסולה, או שמסיבה כלשהי אינו יכול להתעטף בה, רשאי להקטין את הברכה אל התפילין, ויסיים "להניח תפילין".

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם בהדלקת נרות חנוכה בשמן מוקשה מקיימים מצוה 'מן המובחר'?

המקדש, אך למרות זאת מתקיימת בו המעלה של הדלקה בשמן זית, כיון שהוא עתיד להתמוסס ואז הנר ידלק בשמן זית נוזלי; ויש אומרים, כי השמן צריך להיות דומה לשמן בו נעשה הנס, אך הסתפקו בעצם הענין - האם שמן מוקשה פסול להדלקה במקדש.

כל סוגי השמנים, הפתילות והנרות, כשרים לנרות חנוכה, אלא שמצוה מן המובחר להדליק בשמן זית, לפי שבו נעשה הנס בבית המקדש. והמדליק בנרות או בשמנים אחרים, יעדיף את אלו שאורם צלול יותר.
ושמן זית מוקשה - יש אומרים, שהוא פסול להדלקה בבית

[שו"ע תרעג, א, ומשנ"ב א רד; ביאורים ומוספים דרשו, 8]

הלוח היומי

כ"ד באדר ב' | רבי אליהו ברוך ב"ר משה פינקל זצ"ל, ר"י מיר ובעל ברכת אליהו, פותח שער, אפריון שלמה ועוד

יארצייט:

רפ"ה: רבי יצחק אייזיק ב"ר יעקב מרגליות זצ"ל, מפראג.
תר"ד: רבי בנימין ב"ר לייב דיסקין זצ"ל, מהורדנא.
תרס"ד: רבי יצחק ב"ר חנוך העניך דב אשכנזי זצ"ל, מאלעסק.
תש"א: רבי חיים אשר ב"ר אליעזר דוד זצ"ל, מראדושיץ.
תשל"ו: רבי יהושע מנחם ב"ר יצחק אריה ארנברג זצ"ל, בעל דבר יהושע.
תשמ"ה: רבי גד ב"ר יצחק שלמה אייזנר זצ"ל, מר"י חידושי הרי"ם, בעל מסילות גד ועוד.
תשס"ח: רבי אליהו ברוך ב"ר משה פינקל זצ"ל, ר"י מיר ובעל ברכת אליהו, פותח שער, אפריון שלמה ועוד.
תשע"ז: רבי מאיר ב"ר יצחק זאב סולובייצ'יק זצ"ל, ר"י בריסק.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

כולם זקוקים לכבוד

הג"ר חיים שמואלביץ אמר: מעולם לא הבנתי מהו כבוד, עד שפעם ראיתי פועלי ניקיון מפנים את פחי האשפה, עבודתם מתחלקת ביניהם, יש המקרבים את פחי האשפה לרכב, ויש המעמיסים את האשפה לרכב ונוסעים עימה ממקום למקום. אחד הפועלים פנה לעברי ואמר לי, "בל תופתע מכך שאני עוסק רק בהזזת הפחים ולא בנסיעה על גבי מכונית האשפה, כיון שמטבעי אני בורח מהכבוד..."

(מדות והנהגות טובות להגרי"מ שטרן עמ' שכה)

נשתדל לעבוד על מידת הענוה ולא נתגאה במעשינו הטובים על הזולת, וכן נשתדל לכבד כל אחד, שהרי אין אדם שאינו זקוק לכבוד

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il